

Dramatické Studio

„ČIN“

v Praze

Kritika o matiné »Činu«

(Macháčkova „Láska Catullova“ a Tkadlecovo „Zkrocení Satyra“)

... Režie Oty Skalského dala hutným veršům Macháčkovým vhodný rámec a sborovou recitací za scénou podtrhla jejich účinnost. Tkadlecův »Satyr« očaroval nejen herce a režiséra, nýbrž i diváka. Satyr Jar. Hynka měl škádlivost, prohnanost, vilnost, oddanost i bázlivost démonů volné přírody a Apolon Dědy Papeže, zestárlý ideál mužské krásy, byl mu vhodný prostějškem. Slovo Tkadlecovo je syté, hra má náležitý spád a docílila zaslouženého úspěchu. Obě novinky byly vřele přijaty.

Sl., VENKOV.

Mladí literáti si dnes již nemohou stěžovati, že by jejich práce zůstávala bez chlasu a pozornosti. Za citlivé hudební spolupráce O. Lehnery režíroval O. Skalský, který prokázal jevištní instinkt a smysl pro vyhmátnutí jádra a hlubší noty, místy opravdu dovedně stavěných textů...

vd., A-Zet.

Macháčkovo pásmo, vzniklé přebásněním překladu Catullovy poesie, opěvuje lásku... Proto také vyniká nejlépe role po lásce prahnoucí Lesbie, kterou velmi dobře pojala V. Jakešová. Catulla zahrál M. Vávra a Raviša Š. Skalský, oba celkem stísněně, nemajíce možnost dáti svým postavám zvláštního výrazu... Jinak vyzněla již Tkadlecova tragikomedie... Zde si mohla snaživá režie O. Skalského dovést mnohou hříčku, kterou herci využili ve svůj prospěch. Nejlépe se v ní uplatnil D. Papež, který vedle příhodné masky našel pro vysloužilého krasavce Apolona nevtravou komiku. V pronásledovaném Satyru představil se J. Hynek a v terčetu nymf dobře si vedly L. Zelenková s A. Šindlarovou a H. Schneidrovou... Obě představení zanechala dobrý dojem.

-a, Národní Střed.

Strojní pekařství

KAREL KOPECKÝ

PRAHA II., POŘÍČ 33

Telefon 616-61

Na titulní straně DAGMAR NEUNANNOVÁ jako princezna

v pohádce Drachmannově

foto Truneček

Pohádka o pyšné princezně

*Až časy přejdou, zajde život lidský,
dbej, aby příštím zrak vždy něhou vzplál,
až vnukům budou vyprávět a vždycky
si vzpomenu: „Byl jednou jeden král...“*

H. Drachmann: „Byl jednou jeden král“, 6 obraz.

Mnozí se na ni pamatujete. Mnozí jste ji slyšeli jako děti, některým ji čítali tatínkové nebo maminky, tak jak ji vypráví dětem v knížce »Z pohádky do pohádky« Eliška Krásnohorská. Je to přece ta známá pohádka »Jak se pyšná princezna stala žebrákovou ženou«.

A tak tedy dnes, moji milí, budeme vám tu pohádku vyprávět my. Co víc? Zahrajeme ji. Chceme se vynasnažit, abyste byli spokojeni natolik, že při ní vzpomenejte sami dob, kdy jste ještě byli dětmi a kdy jste tak rádi a často pohádky poslouchali nebo čtli. Nuže, naše pohádka je cizího původu. A přece nebudete moci říci, že je cizí. Vždyť pohádky jsou v celém světě, nebo aspoň v jeho civilisované většině — docela stejné. Ale abych už neodbočoval. Řeknu vám pohádku Holgera Drachmanna »Byl jednou jeden král«.

Náš král vládne nad říší Illyrskou. Proč, nevím, ale je to totéž, vládne-li zde, nebo onde. Je to starý dobrý patron s ucouraným hermelínem, s korunou trochu zašlou, ale zlatou, očky tak trochu uděšenými a vylekanými, pohybu batolivého. Krátce: dobrý táta, v říši páté kolo u vozu, vcelku ulekaný králik. Vedle něj sedí na trůně říše pravý hromovládce, pyšná, ale roztomilá, zlá, ale půvabná, krutá, přec však litostivá, důstojná, ač docela dětská — inu naše princeznička. Nemá jména. Proč? Snad proto, aby jí Osud pokřtil hodně nekrálovsky. Snad proto, že jí ta Kačenka bude slušet stejně, jako jakékoliv sebehonosnější jméno královské, třebaš Eufrosína. Br, jak to studí, jak je to odporné. Snad proto nemá jméno ani dánský princ, který se o princeznu uchází a dostane košem.

Eliška Krásnohorská má prince Drozdovouse; to proto, že měl bradku do špičky sestřiženou jako drozdí zobák. Náš princ je vyholený, tedy — proto snad bezejmenný. Stačí, že má průvodce a věrného druha. Ovšem, tomu dáno jméno, jaké se tak často vyskytuje v pohádkách: Kašpar, Kašpárek, Kašpulín, Všudyvlez, Všudybyl, Hbitěšel, a já nevím jak dál. Ten náš je tedy Kašparem Všudybylem.

To jsou ústřední postavy naší pohádky. Ti ostatní, to je jen všehochuť pohádkového světa. Japonec a Turek, uhlíři s mohutnými vousy, dvorán s nezbytným copánkem a holí, veselý a taneční dvorní dámy, občané — tlustý a tenký a konečně osazenstvo dvorské kuchyně, kde vede prim šťastná kuchtička, dvě kuchařinky a dračí saň — stará klíčnice. To vše je takové, jak by to žilo v představách dětských srdcí.

O scéně nemnoho slov. Snad trochu omluvy, že je to simultánní scéna, snad trochu omluvy, že je to moderní náznak — pojetí pohádek vzdálenější? Omyl. Pohádka dostane své světlo — dostane svůj střih, dostane potřebnou atmosféru. Tomu musí napomáhat nepatrný přístavek do síťové opony vestavovaný.

Velkou důležitost má scénická hudba. Upravil jsem si ji tak, aby vyjádřila a podtrhla zejména komické situace pohádky i její pohádkovost. Přijal jsem parafráze dvou neb tří starších melodií, ostatek jsem si upravil tak, aby dobře zapadl do mluveného textu i podložil pohyb herců. Obě písničky doprovází klavír — jinak používám tklivosti, plačtivosti i disharmoničnosti jazzu.

Asi tolik o své inscenaci Drachmannova »Krále«. Teď už jen jediné přání: aby se velcí diváci bavili tak, jako ti nejmenší, pokud naši pohádku shlédnou. A mohli si dovolit ještě malou dedikaci: Děkuji za překlad Bohdana Kamínského, jehož úspěchem může být i úspěch našeho souboru.

Déda PAPEŽ.

Otakar SKALSKÝ
(král)

Jaromír RYTÍŘ
(Kašpar)

foto Truneček

Malá reminiscence

Uprostřed léta 1900 vystřídala správu Národního divadla nová »Společnost Národního divadla« za artistického vedení ředitele Gustava Schmoranze, dramaturga Jaroslava Kvapila a dirigenta Karla Kovařovice a zdálo se, že umění dostalo se tím lepší opory a svrchovaného porozumění. Hned v první činoherní novince za této nové správy, v dánské pohádce Holgera Drachmanna »Byl jednou jeden král...« měl v úloze princové příležitost ukázat svou schopnost proměnlivosti vrchovatou měrou pan Vojan. Příležitosti té skvěle využil, humorně, rozmarně, s vroucností i poeticky. Stejně tak poetickou byla princezna Hany Kvapilové, něžná, dětsky hravá. Kolik plastiky, životnosti i pohádkové vůně dovedla vyvolat svou interpretací...

(Ze zápisků zesnulého kritika J. Vodáka.)

DRAMATICKÉ STUDIO

Ředitel Déda Papež

„Čin“
v Praze

DIVADLO V PRAZE II., VE SMEČKÁCH 26

Holger DRACHMANN

Byl jednou jeden král

Pohádka o 6 obrazech. — Překlad Bohdan Kamínský.
Inscenace a úprava hudby Déda Papež. — Kostýmy Jan Svátek. — Masky Jaroslav Čermák.

O S O B Y:

Král v Illyrii	Otakar Skalský
Princezna	Dařmar Neumannová
Princ dánský	Déda Papež
Kašpar Všudybyl	Jaromír Rytíř
Nápadník	Tadeáš Karnecki
Jiný nápadník	Milč Vávra
Dvorní dáma	Helena Schneidrová
Druhá dáma	Věra Jakešová
Dvořan	Štěpán Skalský
Uhlíř	Milč Vávra
Jiný uhlíř	Bohumil Kučera
Občan	Karel Opočenský
Druhý občan	Jaroslav Hynek
Klíčnice	Eva Vondráková
Kuchtička	Liba Zelenková
Kuchařinka	Zdenka Pucová
Jiná kuchařinka	Marie Landová

Přestávka po 3. obraze.

Radostný úspěch Hudcova dramatu

Hudcovy »Erinye« měly nesporně úspěch jak u obecnosti, tak (a toho si opravdu vážíme) u většiny pp. kritiků, z jejichž posudků, především pokud se provedení hry týká, přinášíme tyto výňatky:

Premiéra na zkoušku... Marcel Hudec našel opět pohostinné jeviště Dramatického Studia »Čin«, jež v pravém duchu svého poslání a smyslu provedlo Hudcovu novou čtyřaktovou hru... Za režie M. Vávry mělo představení dobrou úroveň, užitím všech scénických prostředků, z nichž péče o srozumitelnost... měla by být v popředí vynaloženého úsilí. Jinak vynasnažili se Děda Papež, Líba Zelenková, Dagmar Neumannová, aby své osudové postavy nemalých nároků podali co nejlépe a spolu s ostatními posloužili autorovi v poznání zatimních forem hry, jež si opravdu zaslouží, aby tato zkouška na premiéru byla následována premiérou v některém z našich předních divadel.

ej., Národní Politika.

... Ústřední postavu spisovatele Pavla Hlavsy vytvořil Děda Papež. Propůjčil jí opravdové tvůrčí zanícení i celou stupnici nerozhodnosti a konečného odhodlání. Výbornými partnerkami mu byly Líba Zelenková, jeho křehká, churavějící žena a Dagmar Neumannová v náročné úloze Heleny. I menší role notáře — Miloš Vávra — lékaře, kterého pohotově za O. Lehnera hrál M. Bílek a služebná — Eva Vondráková — slohově doplňovali.

-ch, Národní Práce.

»Erinye«, drama Marcela Hudce, je nejsilnější z jeho her... Napětí, jež se zmocňuje diváka již při první scéně, vrcholí ve čtvrtém dějství, kde zasahuje opět osud. Pavla dobře podal D. Papež, L. Zelenková hrála přesvědčivě chorobnou a romantickou Elišku a D. Neumannová temperamentní Helenu. Režie M. Vávry dala hře pečlivé nastudování a výprava O. Skalského příhodný kolorit.

SL, VENKOV.

... Vcelku však Hudec opět prokázal, že je dramatikem, od něhož možno právem očekávat ještě závažnější práce. Dramatické Studio »Čin« hru slušně provedlo v režii M. Vávry. Autor výpravy O. Skalský se zhostil svého úkolu za daných poměrů velmi čestně. Z hereckých výkonů byly nejlepšími L. Zelenková, D. Neumannová a D. Papež.

-in, Polední list.

... Amatérské Studio »Čin« snažilo se v režii M. Vávry, za výtvarné spolupráce O. Skalského a v choreografii Al. Šindlarové zdůraznit osudovost, kterou zdůrazňuje hrdina hry každým skutkem. Děda Papež dal svému spisovateli váhovitost i charakterovou neurčitost a spolu s partnerkami Líbou Zelenkovou a Dagmar Neumannovou ovládli tuto hru svědomí. Miloš Vávra, Miroslav Bílek a Eva Vondráková dokreslili celek, působící poněkud starobyle.

vd, A-Zet.

... Ve čtyřech stěnách spisovatelovy pracovny, našikmených jak charaktery zde prodlávajících osob, rozvíjí režisér Miloš Vávra dusivou atmosféru příběhu

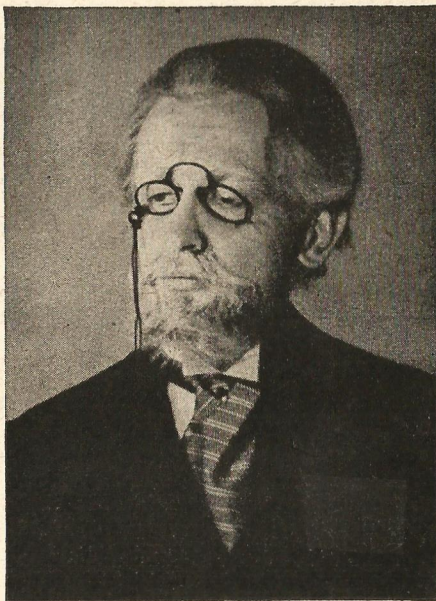

foto Truneček

Miloš VÁVRA hrál notáře
v Hudcově dramatu Erinye

vzdáleného skutečnosti, byť bystře koncipovaného. Z herců vynikl nad ochotnický průměr Děda Papež a Líba Zelenková.

ö, Večerní České Slovo.

Pražský »Čin« chce pomáhati na jeviště především mladým, nehraným autorům... I když autorovi rádi přiznáme několik nových, nezkrslých záběrů, osvětlujících pohnutky a následky v lidském osudu, nemůžeme ani o něm, ani o režiséru zamklati některé schválnosti... Ještě tak obě představitelky žen D. Neumannová a L. Zelenková dovedly nadati svou Helenu a Elišku lidskými rysy dosti věrohodnými a od sebe odlišnými. Děda Papež jako Pavel Hlavsa spotřeboval jistě hodně síly už k tomu, aby mu vůbec jeho hrdina dýchal. Že jej hrál tlumeně, nevášnivě, bylo Hlavsovi jenom ku prospěchu.

● Lidové Noviny.

... Hudcovo drama... jde do hloubky jednotlivých postav, které našly v tlumené režii M. Vávry vhodné představitelky v D. Papežovi, jehož spisovatel byl rozkolísaným mužem, marně hledajícím útěchu v lásce své nemocné choti Elišky a příbuzné Heleny, které pečlivě zahrály L. Zelenková s D. Neumannovou. V ostatních úlohách se uplatnili dobře M. Vávra v notáři, M. Bílek v lékaři a zvláště velmi pěkně E. Vondráková jako stará, prostoreká služebná Katy.

-a, Národní Střed.

DROBNOSTI

Heydukova KRISTLA měla svou další reprisu 1. listopadu. Úlohu cizince hrál za onemocnělého D. Papeže Miroslav Bílek, služku opět Helena Schneiderová.

Hudcovo drama ERINYE bude hráno »Činem« na zájezdu v Hálkově divadle v Nymburce. Přesný termín bude oznámen později.

Jako příští premiéru uvedeme rukopisnou novinku Dědy Papeže VĚČNÝ KYCHOT. Režii vede na své scéně Jaroslav Hynek. Hlavní postavy vytvoří Líba Zelenková, Dagmar Neumannová, Miroslav Macháček a autor. Dále hrají Pucová, Vondráková a Vávra. Premiéra je stanovena na 13. prosince, reprisy 20. prosince a 10. ledna.

Jako druhé letošní matiné uvede režisér Miloš Vávra pásmo španělské a portugalské poesie ve výběru Miroslava Macháčka pod názvem MELANCHOLICKÝ KARNEVAL, které doplnil František Markup svou rozhlasovou jednoaktovkou MANUEL MENENDEZ, kde titulní postavu vytvoří Mirek Mokošín. V dalších rolích Jakešová, Pucová, Schneiderová, Tomigová, Vondráková, Bílek, Janda, Skalský O., Skalský S., Vávra. Poprvé 5. prosince dopoledne, podruhé 6. prosince jako večerní představení.

Pro déletrvající onemocnění D. Papeže bylo nutno odsunout premiéru Drachmannovy pohádky až na 22. listopadu, reprisy pak na 29. listopadu a 17. ledna 1944. Proponovaná reprisa Tkadlecova SATYRA bude rovněž až v lednu a to 24. Počátkem února uvede »Čin« v režii Papežově na scéně arch. Frant. Marka secesní drama F. X. Svobody OLGA RUBEŠOVÁ s Dagmar Neumannovou v titulní úloze. Starého Rubeše vytvoří Karel Janda, Rubešovou Eva Vondráková, Marii Laduše Šteflíčková, Magdu Líba Zelenková, Rosičku, Tichého a Hlavsu studují Jaromír Rytíř, Miroslav Macháček a Mirek Mokošín, s nímž bude při reprisách alternovati Děda Papež.

Z mladých autorů, které chystáme na jaro 1944, představí se nejprve Věra Jakešová dramatem BACCHANALE, čerpajícím z ovzduší pražské společnosti, Jiří Olm příběhem NOCÍ PORANĚN, přenášejícím nás do prostředí staré Indie, znovu Marcel Hude krátkou értou LEONISA, opět neméně fantastického námětu, a jini. První povánoční matiné bude věnováno památce Jiřího Wolkra.

V březnu uvede »Čin« k vyvrcholení své šesté sezony drama bratří Mrštíků MARYŠA v inscenaci Papežově. Titulní role byla přidělena Líbě Zelenkové.

Divadelní a filmové kostýmy jen od

JANA SVÁTKA

Praha I., Perštýn 18, Husova 4. Tel. 35770

Malby pokojů provádí firma

J. SLABIHOUBEK

Praha XII., Höflerova 3. Telefon 513-16

Dobré šaty od krejčího

Josefa Průdka,

Praha XII., Schwerinova 22

Telefon 395-91

Fotoamatérům dobře poradí a jejich snímky vypracuje

fotograf **TRUNEČEK**

VINOHRADY, Mnichovská 56, tel. 287-33

Tiskopisy všeho druhu zhotoví Vám knihtiskárna

ANTONÍN STROJIL

Praha XIII.-Vršovice, Kodaňská tř. 11.

TELEFON 561-86

KLOBOUKY

HRABĚ VINOHRADY